

3 Rovnice a nerovnice

Žák dovede:

3.1 Algebraické rovnice a nerovnice

- užít pojmy rovnice a nerovnice s jednou neznámou, levá a pravá strana rovnice a nerovnice obor rovnice a nerovnice, kořen rovnice, množina všech řešení rovnice a nerovnice;
- užít ekvivalentní úpravy rovnice a nerovnice;
- provádět zkoušku.

3.2 Lineární rovnice a jejich soustavy

- řešit lineární rovnice o jedné neznámé;
- vyjádřit neznámou ze vzorce;
- řešit rovnice v součinném a podílovém tvaru;
- řešit početně soustavy lineárních rovnic;
- řešit graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých;
- užít lineární rovnice a jejich soustavy při řešení slovní úlohy.

3.3 Rovnice s neznámou ve jmenovateli

- stanovit definiční obor rovnice;
- řešit rovnice o jedné neznámé s neznámou ve jmenovateli;
- vyjádřit neznámou ze vzorce;
- užít rovnice s neznámou ve jmenovateli při řešení slovní úlohy;
- využít k řešení slovní úlohy nepřímé úměrnosti.

3.4 Kvadratické rovnice

- řešit neúplné i úplné kvadratické rovnice a nerovnice;
- užít vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice;
- užít kvadratickou rovnici při řešení slovní úlohy.

3.5 Lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy

- řešit lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy;
- řešit nerovnice v součinném a podílovém tvaru.

XI 21-20:41

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{14}{5} : b = 7$$

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{1}{c} - \frac{3}{2c} = \frac{3}{4}$$

Pro $x \in \mathbb{R}$ řešte:

$$\frac{8}{3x} = 1 + \frac{1}{6x}$$

XI 21-18:06

5 V oboru R řešte:

$$2 \cdot \frac{3y}{5} = \frac{2y - 3}{2} + 1$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

XI 21-18:35

Ke každé rovnici 1–4 přiřadte některý z intervalů (A – F), v němž je obsaženo řešení dané rovnice.

1.

$$\frac{2x + 3}{3} = 0$$

2.

$$\frac{x - 3}{x} = -3$$

3.

$$\frac{x - 2}{2x} = \frac{1}{2}$$

4.

$$\frac{3 - 2x}{6} = \frac{1}{2}$$

A) $(-\infty; -1)$

B) $(-1; 0)$

C) $(-0,5; 0,5)$

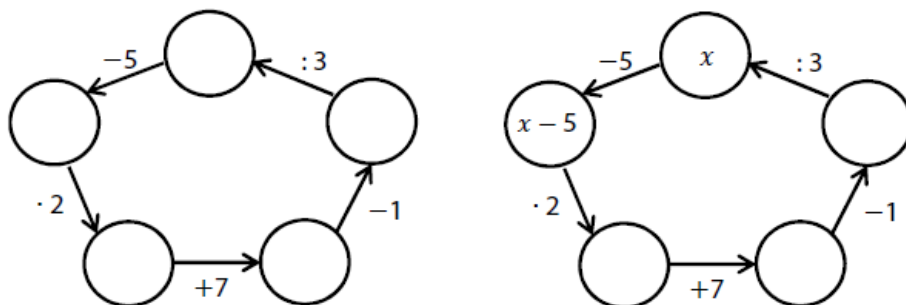
D) $(0; 1)$

E) $(1; +\infty)$

F) rovnice nemá řešení

XI 21-20:08

Po doplnění čísel do prázdných polí musí být zápis s uvedenými operacemi pravdivý.



Doplní-li se do jednoho prázdného pole neznámá x , pak lze rovnicí dopočítat číslo, které neznámá x představuje.

(CZVV)

2 body

23 Která z následujících rovnic odpovídá naznačenému řešení na obrázku vpravo?

- A) $(x - 5) \cdot 2 + 7 = 3 \cdot x + 1$
- B) $(x - 5) \cdot 2 + 7 = 3 \cdot (x + 1)$
- C) $x - 5 \cdot 2 + 7 = 3 \cdot (x + 1)$
- D) $x - 5 \cdot 2 + 7 = 3 \cdot x + 1$
- E) žádná z uvedených

led 3-12:53

5 V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{1}{x^2 - x} = \frac{3}{2x} - \frac{1}{x - 1}$$

V významovém archu uveďte celý postup řešení včetně stanovení podmínek nebo zkoušky.

XII 17-6:55

5 V oboru R řešte:

$$\frac{1}{3x} - \frac{2}{x+2} = \frac{x}{x+2}$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení včetně stanovení podmínek.

12 14-17:01

5 V oboru R řešte:

$$\frac{4}{x-1} - \frac{x+1}{2x-2} = \frac{1}{4}$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

2 5-15:27

5 V oboru R řešte:

$$\frac{2x^2 - x - 3}{2x^2 - 2} - 1 = 0$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

led 3-12:54

5 V oboru R řešte:

$$\frac{y - 7}{4 - y} - \frac{3 - 2y}{y - 4} = 0$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení včetně stanovení podmínek nebo zkoušky.

12 14-17:04

5 V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{1}{2x-4} + \frac{1-x}{x^2-2x} = \frac{1}{2}$$

V záznamovém archu uveďte celý **postup řešení** včetně stanovení podmínek.

led 3-12:51

Přiřadte ke každému vztahu (26.1–26.3) odpovídající vyjádření veličiny a (A–E), kde $a, b \in \mathbb{R}$.

$$b - 2a = 1 - 3a \quad \text{_____}$$

$$2a - b = b - 2 \quad \text{_____}$$

$$\frac{2a - b}{2} = a + 1 \quad \text{_____}$$

A) $a = b - 1$

B) $a = b + 1$

C) $a = 1 - b$

D) $a = b + 2$

E) Žádné z uvedených vyjádření nevyhovuje.

XI 21-20:09

Pro veličiny $a \in (0; 2)$, $b \in \mathbf{R}^+$ platí:

$$1 + \frac{1}{b} = \frac{2}{ab}$$

Z uvedeného vztahu vyjádřete veličinu a .

Pro kladné veličiny a, b, c platí:

$$c = a - b \cdot \frac{c}{2}$$

Z uvedeného vztahu vyjádřete veličinu c .

12 14-17:05

Pro $x \neq 0$ a $n \in \mathbf{N}$ platí vztah:

$$n = \frac{n}{x} - 3$$

Pro veličinu x platí:

A) $x = -2$

B) $x = 1 - 3n$

C) $x = \frac{3-n}{3}$

D) $x = \frac{n+3}{n}$

E) $x = \frac{n}{n+3}$

XI 21-20:09

Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{3\}$ a $n \in \mathbb{N}$ je dán vztah $n = \frac{5}{x-3}$.

Které z následujících tvrzení platí?

A) $x = \frac{5n-3}{n}$

B) $x = \frac{5}{n+3}$

C) $x = \frac{n-3}{5}$

D) $x = \frac{5}{n} + 3$

E) $x = \frac{5}{n} - 3$

XI 21-20:10

Který z uvedených vztahů je odvozen ze vzorce $v = \frac{2s}{t_1+t_2}$?

A) $s = \frac{2v}{t_1+t_2}$

B) $s = \frac{2(t_1+t_2)}{v}$

C) $s = \frac{v(t_1+t_2)}{2}$

D) $s = \frac{t_1+t_2}{2v}$

E) $s = \frac{v}{2(t_1+t_2)}$

XI 21-20:10

Z obou následujících vztahů vyjádřete proměnnou t :

1. $s = 0,5(t + u)$

2. $t^{-1} + z = 2$

XI 21-20:10

Pro $y \neq 3$ platí předpis

$$x = \frac{2 + y}{3 - y}.$$

Z předpisu vyjádřete proměnnou y pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$.

Ze vztahu $y = \frac{x+2}{x+3}$ vyjádřete pro přípustné hodnoty y proměnnou x .

XI 21-20:26

Pro $x \in \mathbf{R}; y \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$ je dána soustava rovnic:

$$\frac{x}{y} = 4$$

$$2x - 5y = -3$$

Vypočtete hodnotu neznámé x .

Vypočtete hodnotu neznámé y .

XI 28-20:43

Pro $x \in \mathbf{R}; y \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$ řešte:

$$\frac{x+1}{y} = 4$$

$$\underline{2x - 4y = -6}$$

XII 10-7:03

5 V \mathbb{R}^2 řešte soustavu rovnic:

$$1 - 2x = 1$$

$$\frac{5}{1-y} - \frac{6}{2x+1} = 0$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení včetně stanovení podmínek nebo zkoušky.

XII 17-6:56

5 Řešte soustavu rovnic s neznámými $x, y, z \in \mathbb{R}$:

$$x + 2y = -1$$

$$z - 2y = -2$$

$$x - 2z = -3$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

2 5-15:38

Součet dvou čísel je 100. Dělíme-li první číslo sedmi, dostaneme stejný výsledek, jako když druhé číslo vydělíme osmnácti.

Určete obě původní čísla.

XI 28-21:20

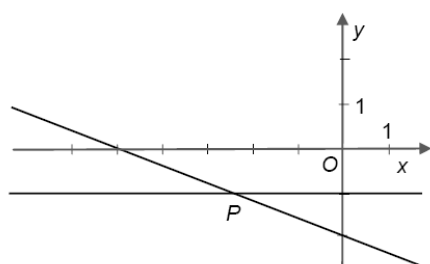
V $\mathbf{R} \times \mathbf{R}$ je dána soustava dvou lineárních rovnic:

$$x + 2y + 5 = 0$$

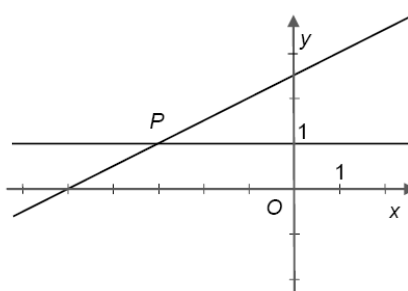
$$y + 1 = 0$$

Na kterém z obrázků A–D je správně vyznačeno grafické řešení dané soustavy?

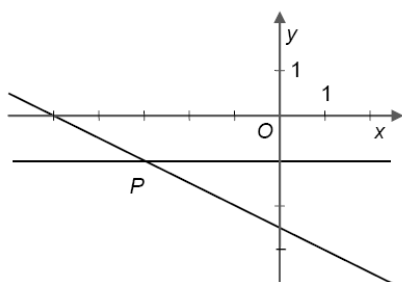
A)



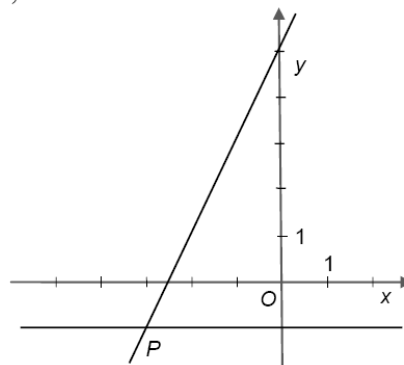
B)



C)



D)



XI 28-21:21

Vypočtěte souřadnice bodu P , v němž se protínají grafy funkcí f a g :

$$f: 2x - y + 4 = 0$$

$$g: 2x + 3y - 4 = 0$$

XI 28-21:21

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$2x^2 - 2 = 3x$$

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$a^2 - 2a + 6 = 5(2 - a)$$

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{x}{2} = 1 + \frac{4}{x}$$

XI 28-21:23

V oboru \mathbb{R} řešte rovnici:

$$1 = \frac{(2x - 3)^2}{12x + 9}$$

V oboru \mathbb{R} řešte rovnici:

$$2x - 3 = (2x - 3)(2x + 3)$$

XII 17-6:57

5 Stanovte podmínky a v oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{3x^2 + 5x + 2}{3x^2 - 3} = 0$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

XII 17-6:58

V oboru \mathbb{R} řešte:

$$x(x - 2) + (x - 2)(x + 2) = 0$$

XI 28-21:57

Jedním z kořenů kvadratické rovnice $(x - 2) + (x + 2)(x - 2) = 0$ je $x = 2$.

Vypočtěte druhý kořen.

XI 28-21:57

V množině reálných čísel řešte rovnici: $(2x - 3)^2 - x^2 = 0$. Které tvrzení je pravdivé?

- A) Rovnice má právě jedno řešení.
- B) Hodnoty obou kořenů se liší o 2.
- C) Hodnoty obou kořenů jsou opačná nenulová čísla.
- D) Žádné z výše uvedených tvrzení A–C není pravdivé.

XI 28-21:58

V oboru \mathbf{R} jsou dány rovnice:

I: $2x^2 - 4 = -4x$

II: $(2x - 1)^2 = 0$

III: $x^2 - 1 = -(x^2 - 1)$

18 Která z uvedených rovnic nemá řešení?

- A) I a II
- B) II a III
- C) pouze I
- D) pouze III
- E) Všechny tři rovnice mají řešení.

12 14-17:07

Je dána rovnice s neznámou $x \in \mathbf{R}$:

$$2x^2 - x = 6$$

Ve kterém intervalu naleznete oba kořeny rovnice?

- A) $\langle 2; 6 \rangle$
- B) $\langle 0; 5 \rangle$
- C) $\langle -4; 3 \rangle$
- D) $\langle -6; -3 \rangle$
- E) v žádném z uvedených intervalů

XI 28-21:58

22 Je dána rovnice s neznámou $x \in \mathbf{R}$:

$$\frac{1}{2x-1} = x$$

Do kterého intervalu patří oba kořeny rovnice?

- A) $\langle -3,4; -0,6 \rangle$
- B) $\langle -1,2; 0,6 \rangle$
- C) $\langle -0,9; 0,9 \rangle$
- D) $\langle -0,6; 1,2 \rangle$
- E) do žádného z uvedených

led 3-12:58

26 Přiřadte ke každé rovnici (26.1–26.3) řešené v oboru \mathbf{R} odpovídající množinu všech řešení (A–E).

26.1 $x^2 = -3x$ _____

26.2 $\frac{9}{x} = x$ _____

26.3 $\frac{9 - x^2}{x - 3} = 0$ _____

- A) $\{-3; 3\}$
- B) $\{-3; 0\}$
- C) $\{0; 3\}$
- D) $\{3\}$
- E) $\{-3\}$

2 5-15:31

Rovnice $(x - 1)^2 = 1 - x$ s neznámou x z oboru \mathbf{R}

- A) má právě jeden kořen,
- B) má dva různé reálné kořeny,
- C) má nekonečně mnoho řešení,
- D) nemá řešení.

XI 28-21:59

V rovnici $x^2 + bx - 12 = 0$ s neznámou $x \in \mathbf{R}$ je jeden kořen $x_1 = -2$.

Vypočtete koeficient b a druhý kořen.

I 2-14:28

Řešte danou rovnici v \mathbf{R} :
$$\frac{4}{x} - \frac{3 \cdot (x-7)}{x^2 - 3x} = \frac{x+1}{x-3}$$

8.1 Pro které reálné hodnoty neznámé x **není** rovnice definována?

8.2 Určete množinu všech řešení rovnice.

XI 28-21:59

Pro $x \in \mathbb{R}$ řešte:

$$\sqrt{5 - x} = -1 - x$$

XI 28-22:00

Pro $x \in \mathbb{R}$ řešte nerovnici $2x - 1 < -3$ a výsledek zapište intervalem.

Řešte nerovnici:

$$\frac{x - 5}{2} \leq 2x + 5$$

Výsledek zapište intervalem.

Určete všechny hodnoty $x \in \mathbb{R}$, které vyhovují nerovnici:

$$\frac{3 - 2x}{-2} < x$$

V oboru \mathbb{R} řešte nerovnici:

$$2x - 1 > -2 + 2x$$

XII 3-19:45

5 V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{x-1}{2} - 3\frac{x+1}{6} < x$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Je dána nerovnice s neznámou $x \in \mathbb{R}$:

$$\frac{4x-7}{2} - \frac{x-4}{6} \geq 2x-3$$

Který z intervalů představuje množinu všech řešení nerovnice?

- A) $\langle \frac{14}{9}; +\infty \rangle$
- B) $\langle 1; +\infty \rangle$
- C) $(-\infty; 2)$
- D) $(-\infty; 1)$
- E) $(-\infty; -1)$

I 2-14:29

26 Přiřadte ke každé nerovnici (26.1–26.3) řešené v oboru \mathbb{R} odpovídající množinu všech řešení (A–E).

26.1 $\frac{3-x}{-2} < -1$ _____

26.2 $\frac{2}{3-x} < 0$ _____

26.3 $\frac{3-x}{x-3} > 0$ _____

- A) \emptyset
- B) $(-\infty; 1)$
- C) $(-\infty; 3)$
- D) $(1; +\infty)$
- E) $(3; +\infty)$

12 14-17:03

Neznámá $x \in \mathbf{R}$ splňuje současně dvě podmínky:

$$x < 6 \leq -2x + 4$$

Který zápis je ekvivalentní daným podmínkám?

- A) $x \in (-\infty; -6)$
- B) $x \in (-\infty; -1)$
- C) $x \in (-2; 6)$
- D) $x \in (-1; 6)$
- E) žádný z uvedených

XII 3-20:34

Jsou dány nerovnice s neznámou $x \in \mathbf{R}$.

$$2x - 1 < -3$$

$$\underline{3x + 10 > 1}$$

Vyřešte soustavu obou nerovnic a výsledek zapište intervalem.

XII 3-20:35

4 Zapište intervalem množinu všech $x \in \mathbb{R}$, pro něž platí současně dvě podmínky:

$$2x + 4 > 0$$

$$\frac{3 - x}{2} \geq 0$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

XII 6-7:28

25 Přiřadte každé úloze (25.1–25.4) s neznámou $x \in \mathbb{R}$ odpovídající řešení (A–F).

25.1 $\frac{(x-2)^2}{2-x} = 0$ _____

25.2 $\frac{2-x}{2} \leq 0$ _____

25.3 $-2 \cdot (x-2) \geq 0$ _____

25.4 $(x-2) \cdot (2-2) \leq 0$ _____

- A) \emptyset
- B) \mathbb{R}
- C) $\{2\}$
- D) $\langle 2; +\infty$
- E) $(-\infty; 2)$
- F) jiné řešení

I 2-14:09

Je dána nerovnice s neznámou $x \in \mathbf{R}$:

$$x \cdot (3 - 2x) < 0$$

Řešením nerovnice je:

A) $(-\infty; \frac{3}{2})$

B) $(0; +\infty)$

C) $(-\infty; 0) \cup (\frac{3}{2}; +\infty)$

D) $(0; \frac{3}{2})$

E) $\mathbf{R} \setminus \{0; \frac{3}{2}\}$

XII 3-20:36

Jaké je řešení nerovnice $\frac{-5x}{x-5} < 0$ v oboru \mathbf{R} ?

A) \emptyset

B) $(5; +\infty)$

C) $(-\infty; 5)$

D) $(-\infty; 5) \cup (5; +\infty)$

E) $(-\infty; 0) \cup (5; +\infty)$

XII 3-20:37

6 V oboru \mathbb{R} řešte:

$$\frac{-2}{x-2} \leq 0$$

led 3-12:55

Pro $x \in \mathbb{R}$ řešte:

$$\frac{2x-1}{x-2} \leq \frac{x}{x-2}$$

XII 3-20:37

V oboru \mathbf{R} je dána nerovnice $|4 - x| \geq |x| - 2$.

Jaká je množina všech řešení nerovnice?

- A) $\{-1; 3\}$
- B) $\langle -1; 3 \rangle$
- C) $\langle -1; +\infty \rangle$
- D) $(-\infty; -1 \rangle$
- E) $(-\infty; 3 \rangle$

XII 3-20:37